

XVIII. KONGRES MEĐUNARODNOG DRUŠTVA ZA FOTOGRAMETRIJU I DALJINSKA ISTRAŽIVANJA "PROSTORNE INFORMACIJE IZ SNIMKI", BEČ 9.-19. SRPNJA 1996.

"Vjerujem da je Beč stvarno most između zapada i istoka, a isto tako i sjevera i juga, gdje svatko tko želi može prikupiti i razmijeniti informacije/mišljenja kao i iskustvo radi unapređivanja fotogrametrije i daljinskih istraživanja i njihovih primjena" (Shunji Murai, predsjednik ISPRS-a).

U Beču je od 9. do 19. srpnja 1996. pod motom "Prostorne informacije iz snimki" održan XVIII. kongres Međunarodnog društva za fotogrametriju i daljinska istraživanja (ISPRS – International Society for Photogrammetry and Remote Sensing). Na Kongresu je sudjelovalo 2959 registriranih osoba iz 104 zemlje, te 97 izlagača. Posljednja znanstvena dostignuća i najnoviji produkti predstavljeni su u 136 referata i postera. Fotogrametrija i stanje u području daljinskih istraživanja u Austriji prikazani su u deset tehničkih obilazaka institucija i ureda u Beču i okolici.

Kongres je obilovao širokim spektrom tehnoloških inovacija na tehničkim izlaganjima i na izložbama, što je bilo dovoljno atraktivno da se stručnjaci za fotogrametriju i daljinska istraživanja, a također i za GIS, uključe u njegov rad. Današnje nastojanje u fotogrametriji i daljinskim istraživanjima obilježeno je prijelazom od analogne na digitalnu tehnologiju, iz aerosnimaka na satelitske snimke/kartiranja, od lokalnih na globalne koncepte, od manualnog upravljanja sustavima za obuhvat podataka na računalom podržane informacijske sustave, kao što su npr. geografski informacijski sustavi (GIS). Stoga je na Kongresu usvojena i nova definicija fotogrametrije koja u skraćenu obliku glasi:

Fotogrametrija i daljinska istraživanja jesu umjetnost, znanost i tehnologija dobivanja pouzdanih informacija o fizičkim objektima i okolišu kroz proces zabilježbe, izmjere i interpretacije snimaka i digitalnih prikaza dobivenih senzorskim sustavima bez direktnog kontakta.

Domaćin Kongresa bilo je Austrijsko društvo za geodeziju i geoinformatiku. Isto je Društvo, odnosno Austrijsko društvo prethodnik, organiziralo i Prvi kongres Međunarodnog društva za fotogrametriju. Nakon 83 godine ISPRS Kongres vratio se svojim korijenima u Beč.

Moto Kongresa izražen riječima "Prostorne informacije iz snimki" ("Spatial Information from Images") jasno izražava da fotogrametri i stručnjaci koji se bave daljinskim istraživanjima dobivaju, odnosno "izvlače" geometrijske i semantičke informacije iz snimaka dobivenih pomoću fotografskih i digitalnih senzora, smještenih u satelite, zrakoplove ili na terestričke platforme, te dobivene podatke spajaju u jedinstvenom koordinatnom sustavu.

XVIII. ISPRS KONGRES JE OTVOREN

U utorak, 9. srpnja 1996. na večer Kongres je svečano otvoren u prekrasnom ambijentu ceremonijalnog hola bivše imperijalne palače Hofburg, u samom središtu Beča. U šarm toga fascinantskog grada uvedeni smo zanosnom Straussovom glazbom i plesom članova Baleta bečke opere. Pozdravni je govor održao direktor Kongresa prof. dr. ing. Karl Kraus, predstojnik Instituta za fotogrametriju i daljinska istraživanja Tehničkog univerziteta u Beču. Središnji je događaj večeri bila dodjela priznanja zaslužnim znanstvenicima i članovima ISPRS-a.

Prof. dr. F. Ackermannu, dugogodišnjem profesoru i direktoru Instituta za fotogrametriju Tehničkog univerziteta u Stuttgartu, za poseban doprinos u području analitičke fotogrametrije, aerotriangulacije, digitalnog modela reljefa, GPS tehnologije i digitalne obrade slike, dodijeljen je naslov počasnog člana ISPRS-a.

Prof. dr. Yuri S. Tjufin dobio je Brockovu zlatnu medalju, sponzoriranu od Američkog društva za fotogrametriju i daljinska istraživanja, koja je priznanje za osobit doprinos u razvoju fotogrametrijske teorije, instrumentarija i prakse.

Dr. Hans Gerd Maas odlikovan je priznanjem Otta von Grubera, sponzoriranom od ITC fondacije, a dodjeljuje se autoru ne starijem od 40 godina za značajan referat iz fotogrametrije ili bliskog područja, objavljen u četverogodišnjem razdoblju između dvaju kongresa.

Zaključnu je riječ večeri dao dr. G. Konecny. Na svoj vrlo sažet način opisao je faze ISPRS-a, od samog početka do danas. Te savršene večeri čuli smo toliko toga o tradiciji ISPRS-a i o aktivnostima predstavnika i dostojanstvenika, da smo se svi zapitali: može li se vodeći motiv za budućnost ISPRS-a pronaći u Straussovu "Perpetuum Mobile", izvedenom tijekom ceremonije svečanog otvaranja.

Kongres se održavao u zgradi modernog Austrija centra Beč, smještenog na obali Dunava neposredno pored Središta Ujedinjenih naroda.

ISPRS I NJEGOVA ORGANIZACIJA

Međunarodno društvo za fotogrametriju osnovao je Eduard Doležal 1910. godine u Beču. Danas se ISPRS sastoji od organizacija koje su redoviti članovi i predstavljaju 94 zemlje, 6 članova regionalnih asocijacija i 30 pridruženih članova. ISPRS je nevladina međunarodna organizacija posvećena razvijanju međunarodne suradnje u težnji unapređivanja fotogrametrije, daljinskih istraživanja, machine vision, geografskih informacijskih sustava i njihove primjene.

Da bi postigao tu namjeru, ISPRS je obavezan održavati međunarodni kongres u redovitim intervalima, s predavanjima, komunikacijom, diskusijama, izložbama, tehničkim posjetima i međusobnim druženjima te inicirati istraživanja, a i njima koordinirati na području fotogrametrije i daljinskih istraživanja organiziranjem tehničkih komisija i radnih grupa čiji su interesi različiti aspekti fotogrametrije i daljinskih istraživanja. Također je zadatak ISPRS-a osigurati široku međunarodnu razmjenu rezultata istraživanja i zapisa diskusija publikacijom "International Archives of Photogrammetry and Remote Sensing", te stimulirati formiranje nacionalnih društava za fotogrametriju i daljinska istraživanja u svakoj zemlji i promicati razmjenu između društava. ISPRS također surađuje s ostalim međunarodnim institucijama ili organizacijama koje se bave fotogrametrijom, fotointerpretacijom, daljinskim istraživanjima, geodezijom, kartografijom, geografijom i sl.

U ISPRS-u, dakle, postoje tri kategorije članstva:

- * redoviti članovi
- * promatrači
- * regionalni članovi
- * počasni članovi.

ISPRS također odaje priznanja zaslužnim pojedincima za individualne doprinose u fotogrametriji i daljinskim istraživanjima dodjeljujući sedam sponzoriranih nagrada.

PRVA SJEDNICA GENERALNE SKUPŠTINE

Sekcija za fotogrametriju i daljinska istraživanja HGD-a postala je redoviti član ISPRS-a.

Prva je sjednica generalne skupštine održana 10. srpnja 1996. u Austrija centru Beč. Nakon prezentacije programa gradova koji su se kandidirali za grad domaćin kongresa 2000. godine i diskusije na predložene amandmane statuta ISPRS kongresa, središnji dio sjednice bilo je primanje novih članova. Redoviti članovi ISPRS-a postale su: Republika Hrvatska, Republika Češka, Gana, Libanon, Namibija i Republika Slovačka. Tako je Sekcija za fotogrametriju i daljinska istraživanja Hrvatskog geodetskog društva (HGD) postala redovitim članom ISPRS-a sa svim pravima i privilegijama ISPRS-a kategorije 2. Kategorija se utvrđuje prema broju aktivnih stručnjaka učlanjenih u nacionalnu udругu, a cilj joj je određivanje iznosa godišnje članarine u ISPRS-u. Kategorija 2 znači da naša sekcija ima od 26 do 50 članova. Delegati Sekcije za fotogrametriju, daljinska istraživanja Hrvatskog geodetskog društva bili su prof.dr.sc. Teodor Fiedler, predsjednik sekcije i Lidija Semak, tajnica sekcije. Nakon završetka sjednice, na kojoj je našoj sekciji dodijeljen i certifikat kojim se dokazuje članstvo u ISPRS-u, predsjednik naše sekcije prof. Fiedler podijelio je zemljama članicama ISPRS-a nacionalno izvješće, u kojem je opisao stanje u fotogrametriji i daljinskim istraživanjima u našoj zemlji.

INTERNATIONAL SOCIETY FOR PHOTOGRAMMETRY AND REMOTE SENSING
INTERNATIONALE GESELLSCHAFT FÜR PHOTOGRAMMETRIE UND FERNERKUNDUNG
SOCIÉTÉ INTERNATIONALE DE PHOTOGRAMMÉTRIE ET DE TÉLÉDETECTION

CERTIFICATE OF
ORDINARY MEMBERSHIP

*Croatian Society for Photogrammetry and
Remote Sensing*

*has been admitted as an Ordinary member by the General Assembly of the International Society for
Photogrammetry and Remote Sensing with all rights and privileges of ISPRS **Category 2**.*

July 10, 1996

S. Murai, President

L. W. Fritz, Secretary General

DVA KANDIDATA ZA GRAD DOMAĆIN ISPRS KONGRESA 2000. GODINE

Dva grada kandidirala su se za mjesto domaćina ISPRS kongresa 2000. godine: Amsterdam, Nizozemska i Nusa Dua Denpasar, Bali, Indonezija.

Amsterdam, Nizozemska

Prof. K.J. Beek, koji bi bio direktor kongresa u Amsterdamu, iznio je glavne razloge kandidature. ISPRS kongres 1948. održavao se u Nizozemskoj, nakon čega je 1950. uslijedilo osnivanje ITC-a. ITC će 2000. godine slaviti pedesetogodišnjicu postojanja. Tijekom pedeset godina održavanja nastave na ITC-u veliki broj stručnjaka iz cijeloga svijeta stekao je naobrazbu iz fotogrametrije, daljinskih istraživanja i geografskih informacijskih sustava (GIS). Stoga bi moto kongresa 2000. bio: "Geoinformatika za sve".

Posebna je namjera sponzoriranje velikog broja sudionika iz zemalja u razvoju te iz zemalja srednje i istočne Europe. Godina 2000. bila bi kraj desetogodišnjeg razdoblja Nizozemskog nacionalnog programa za daljinska istraživanja (NRSP), čiji bi se rezultati prikazali na Kongresu.

Nua Dua Denpasar, Bali, Indonezija

Prvi kongres ISPRS-a u području od jugoistočne Azije do jugozapadnog Pacifika omogućio bi uvid u stanje fotogrametrijskih tehnologija i tehnologija za daljinska istraživanja u tim područjima, te doveo ISPRS među stručnjake i praktičare tog dijela svijeta.

Za grad domaćin Kongresa 2000. glasanjem nacionalnih delegata izabran je Amsterdam.

PREDSJEDNIŠTVO ISPRS-a ZA RAZDOBLJE 1996.-2000.

Na generalnoj sjednici u ponedjeljak, 15. srpnja 1996. izabrano je novo rukovodstvo ISPRS-a:

predsjednik: Lawrence W. Fritz, USA
tajnik: prof. John C. Trinder, Australija
prvi dopredsjednik: prof. dr. Shunji Murai, Japan
drugi dopredsjednik: Marcio N. Barbodsa, Brazil
kongresni direktor: dr. Klaas Beek, Nizozemska,

te su imenovani predsjednici tehničkih komisija za razdoblje do sljedećeg ISPRS kongresa 2000. godine:

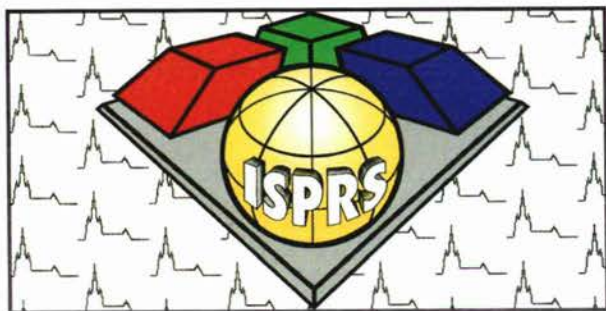
Komisija I
Senzori, platforme i snimanja
predsjednik: dr. George Joseph, Indija

Komisija II
Sustavi za procesiranje, analizu i prikaz podataka
predsjednik: prof. Ian J. Dowman, Velika Britanija

Komisija III
Teorija i algoritmi
predsjednik: dr. Toni F. Schenk, USA

Komisija IV
Konceptualni aspekti GIS-a
predsjednik: prof. Dieter Fritsch, Njemačka

Komisija V
Blizupredmetna fotogrametrija i "machine vision"
predsjednik: dr. Hirofumi Chikatsu, Japan

Zaštitni znak XVIII. ISFRS-kongresa u Beču 1996.

Nacionalna izložba na Kongresu – izložbeni prostor Sekcije za fotogrametriju i daljinska istraživanja u sklopu Hrvatskog geodetskog društva

Poster session – doc dr. Jansa sa TU Beč diskutira sa autoricom Lidijom Semak

Komisija VI
Edukacija i komunikacije
predsjednik: Klaas Vilaneuva, Indonezija

Komisija VII
Monitoring resursa i zaštita okoliša
predsjednik: dr. Gabor Remety-Fülöpp, Mađarska.

Da bi Sekcija za fotogrametriju i daljinska mjerenja HGD-a postala redovitim članom ISPRS-a, u sklopu naše sekcije također smo osnovali tehničke komisije i izabrali predsjednike koji koordiniraju radom komisija:

Komisija I – Ivan Landek, dipl.ing., Državna geodetska uprava, Zagreb
Komisija II – Ivana Lampek, dipl.ing., Gisdata, Zagreb
Komisija III – Dubravko Gajski, dipl.ing., Geodetski fakultet, Zagreb
Komisija IV – Zvonko Biljecki, dipl.ing., Geofoto, Zagreb
Komisija V – Jonatan Pleško, dipl.ing., Geodetski fakultet, Zagreb
Komisija VI – prof.dr.sc. Teodor Fiedler, Geodetski fakultet, Zagreb
Komisija VII – Lidija Semak, dipl.ing., Geodetski fakultet, Zagreb.

POZVANI REFERATI

Teme koje su interdisciplinarne i od osobite međunarodne važnosti rezervirane su za pozvane referate ("Invited papers") prepoznatljivih autoriteta i eksperata i predstavljene na posebnim sjednicama posvećenim suradnji s drugim društvima, specijaliziranim udruženjima ili regionalnim organizacijama koje međusobno surađuju:

- 1.-3. International Union for Surveys and Mapping (IUSM) kao pokroviteljska organizacija FIG, IAG, ICA, i dr.
4. IUSM i ISPRS tehnička komisija VI: konzalting u geomatici
5. International Council on Monuments and Sites (ICOMOS) i International Comitee for Architectural Photogrammetry (CIPA): Uloga fotogrametara u zaštiti kulturne baštine.
6. Asian Association on Remote Sensing (AARS).
7. European Organization for Experimental Photogrammetric research (OOEPE).

REFERATI ODRŽANI U SKLOPU SEDAM TEHNIČKIH KOMISIJA

Raspored izlaganja referata organiziran je putem tehničkih komisija u nadležnosti predsjednika pojedinih tehničkih komisija. Svi su ponuđeni referati recenzirani, a referati prihvaćeni od recenzenata dodijeljeni su u grupu za govornu prezentaciju u jednom od 86 blokova, ili za prezentaciju u obliku postera. Referati su se održavali u 90-minutnim blokovima, usporedno u četiri dvorane cijelog dana. Vrijeme jednog bloka određeno je za usmeno izlaganje referata i kratku diskusiju o temi, a tijekom jednog bloka prezentirano je 4-5 radova. Službeni jezik za izlaganje referata bio je engleski, bez ikakvog prevodenja. Simultani prijevodi na engleski, njemački i francuski bili su na raspolaganju jedino nacionalnim delegatima Kongresa na pet sjednica generalne skupštine.

Većina prezentiranih referata registriranih autora prihvaćena je i publicirana u ISPRS Archives ("International Archives of Photogrammetry and Remote Sensing" vol. XXXI od kontinuirane serije, kako ih je još 1911. utemeljio prof. Eduard Dolezal).

Uz govorna izlaganja bile su i 32 prezentacije postera. Svaka je prezentacija počinjala dvo-minutnim uvodnim izlaganjem o temi postera, za svaki od 8 postera što su se odvijali paralelno u bloku od 120 minuta. Tako su svi zainteresirani za temu izloženog postera mogli u tijeku jednog i pol sata diskutirati i postavljati pitanja autoru. Mi smo također sudjelovali s radom vezanim uz modeliranje GIS-a zaštite okoliša test područja Bakarskog zaljeva, a mozaik načinjen iz nekoliko digitalnih ortofota, što smo ga izložili između ostalih priloga, izazvao je veliko zanimanje. Referat pod nazivom "Bay of Bakar" objavljen je u ISPRS Archives.

IZLOŽBA – SREDIŠTE ZANIMANJA DRUGOG DIJELA KONGRESA

Ministar gospodarstva Republike Austrije, dr. Farnleitner, 15. je srpnja 1996. službeno otvorio izložbu koja je bila središnji događaj drugog dijela ISPRS kongresa. Na prostoru veličine 2500 m² drugog kata Austrija centra Beč, 97 izlagača iz 50 različitih zemalja sudjelovalo je na jednom od tri dijela izložbe: komercijalnom, nacionalnom ili znanstvenom.

Sekcija za fotogrametriju, daljinska istraživanja Hrvatskog geodetskog društva također je sudjelovala na nacionalnoj izložbi s radovima svojih članica. Svoje su radove izložili Zavod za fotogrametriju Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Geodetski zavod iz Osijeka te Zavod za fotogrametriju iz Zagreba. Radovi izloženi na našem izložbenom prostoru pokazali su da se kod nas primjenjuje najnovija fotogrametrijska tehnologija i instrumentarij.

Kongres je pobudio veliko zanimanje naših stručnjaka, ali zbog financijske situacije nisu svi mogli boraviti dva tjedna na Kongresu. Jedino su stručnjaci Zavoda za fotogrametriju Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu sudjelovali na Kongresu čitavo vrijeme održavanja, dok su se kolege iz Geodetskog zavoda iz Osijeka, Geofota iz Zagreba, Zavoda za fotogrametriju iz Zagreba te Geodetskog zavoda iz Splita kraćim boravkom u Beču priključili Kongresu i na komercijalnoj se izložbi informirali o najnovijim tehnologijama i dostignućima u fotogrametriji, te pogledali radove ostalih zemalja sudionica na nacionalnoj izložbi.

Lidija Semak, Teodor Fiedler

**INTERNACIONALNI SIMPOZIJ
"PRIMJENE TEHNOLOGIJA LASERA, GPS I GIS U GEODEZIJI"
u Sofiji od 13. do 14. studenog 1996.**

Internacionalni simpozij "Applications of laser, GPS and GIS technologies in Geodesy" održan je u Sofiji od 13. do 14. studenog 1996. godine. Organizirali su ga International Federation of Surveyors (FIG), International Society for Photogrammetry and Remote Sensing (ISPRS), International Cartographic Association (ICA) i Union of Surveyors and Land Managers in Bulgaria.

Na njemu su podnesena 32 rada, koja su tiskana u Zborniku radova toga simpozija:

1. L. Sjöberg (SE): Studies on a new method for GPS base ambiguity resolution (Studije o novoj metodi određivanja cijelog broja valnih duljina pri mjerenju GPS-om).

2. B. Witte (DE): Achieving Geodetic Accuracy using Trimble – GPS – Receivers in Real-Time-Results of Test Measurements (Ostvarivanje geodetske točnosti uporabom Trimble GPS prijaimnika u realnom vremenu – rezultati test mjerenja). (nije održan)

3. D. S. Dimitrov (BG): An Study of the Ionospheric Influences on precision of GPS measurements in Bulgaria (Studija o utjecaju ionosfere na preciznost GPS mjerenja u Bugarskoj).

4. I. Kountchev (BG): Modelling the Effect of Tropospheric Delay on GPS Adjustment (Modeliranje utjecaja troposferskog efekta pri obradi GPS mjerenja).

5. S. Gospodinov, I. Zdravtchev, P. Todorov, E. Rangellova (BG): Methodological and Metrological Aspects of Standardization and Calibration of EDM and GPS Receivers (Metodološki i metrološki aspekti standardizacije i kalibracije elektrooptičkih daljinomjera i GPS prijaimnika).

6. C. Bruyninx, A. Muls (BE): The European EUREF Permanent GPS Network as a Regional Densification of the IGS Network (Europska permanentna GPS mreža kao regionalno proširenje IGS mreže).

7. M. Mintchev, G. Milev (BG): Importance of the GPS – campaigns EUREF – 92/93 for the construction of a new Reference System of Bulgaria (Značaj GPS kampanja EUREF 92/93 za izgradnju novog referentnog sustava Bugarske).

8. M. Daskalova, A. Hadjiisky, V. Kotseva, N. Ganchev (BG): An Unified National Geodetic Base Network for Attachment to the World Coordinate Sistem (Jedinstvena nacionalna geodetska osnovna mreža za uključivanje u svjetski koordinatni sustav).

9. L. Stoyanov (BG): Some estimations for the transition to Geocentric Reference Horizontal System for Bulgaria (Neke ocjene za prijelaz na referentni horizontalni sustav Bugarske).